

II

(Säädökset, joita ei tarvitse julkaista)

KOMISSIO

KOMISSIION PÄÄTÖS,

tehty 21 päivänä syyskuuta 2005,

tukiohjelman N 192/1997 väärinkäytöstä, johon Italian Bolzanon autonominen maakunta on syyllistynyt

(tiedoksiannettu numerolla C(2005) 2723)

(Ainoastaan italiankielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2006/945/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 88 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

ottaa huomioon Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 62 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

ottaa huomioon päätöksen C(2003) 517 (lopullinen) ⁽¹⁾, jossa komissio ilmoitti päättäneensä aloittaa EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn tuen C18/2003 (ex NN 01/2003) osalta,

on mainitun artiklan mukaisesti kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa,

sekä katsoo seuraavaa:

18 päivänä syyskuuta 2002 päivätyllä kirjeellä A/36773. Jälkimmäisen kirjeen liitteenä oli lain nro 4/97 uudet soveltamiskriteerit, jotka on vahvistettu 11 päivänä joulukuuta 2000 tehdyllä maakuntahallituksen päätöksellä nro 4732 ja 17 päivänä joulukuuta 2001 tehdyllä päätöksellä nro 4607.

(3) Komissio ilmoitti Italian viranomaisille 21 päivänä helmikuuta 2003 päivätyllä kirjeellä SG(2003)D/228597 päätöksestään aloittaa tarkasteltavana olevaa tukea koskeva, EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu menettely.

(4) Komission päätös menettelyn aloittamisesta on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ⁽²⁾. Komissio on kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa kyseisestä tuesta.

(5) Komissio ei ole saanut huomautuksia asianomaisilta.

(6) Italian viranomaisten ja komission yksiköiden välillä on pidetty Brysselissä kaksi kokousta (9 päivänä huhtikuuta 2003 ja 5 päivänä elokuuta 2003).

(7) Komissiolle on esitetty epävirallisesti useassa yhteydessä vastausluonnoksia, joihin sisältyi ohjelman uudet soveltamiskriteerit. Lisäksi on vaihdettu sähköpostiviestejä. Italiaa pyydettiin 22 päivänä lokakuuta 2003 ja 27 päivänä helmikuuta 2004 esittämään huomautuksensa virallisesti.

I. MENETTELY

(1) Komissiolle tehtiin kantelu 11 päivänä helmikuuta 2002 saapuneeksi kirjatulla kirjeellä (CAB(02)A/410) Bolzanon autonomisen maakunnan 13 päivänä helmikuuta 1997 säädetyin lain nro 4 II ja III osastosta ja 15 päivänä huhtikuuta 1991 säädetyistä laista nro 9.

(2) Asiasta pyydettiin lisätietoja 25 päivänä helmikuuta 2002 päivätyllä kirjeellä D/50813 ja 18 päivänä kesäkuuta 2002 päivätyllä kirjeellä D/53149. Italian viranomaiset vastasivat 22 päivänä huhtikuuta 2002 päivätyllä kirjeellä A/32982 ja

⁽¹⁾ EUVL C 120, 22.5.2003, s. 2.

⁽²⁾ Ks. alaviite 1.

(8) Italia lähetti huomautuksensa 22 päivänä kesäkuuta 2004 päivätyllä kirjeellä nro 8000, joka kirjattiin saapuneeksi 25 päivänä kesäkuuta 2004 numerolla A/34747.

(9) Komissio pyysi 3 päivänä maaliskuuta 2005 järjestetyn tapaamisen jälkeen 18 päivänä maaliskuuta 2005 päivätyllä kirjeellä D/52114 Italian viranomaisilta vielä lisätietoja ja sitoumuksia, jotka toimitettiin 2 päivänä kesäkuuta 2005 päivätyllä kirjeellä A/34426.

II. PÄÄTÖKSEN 4607/2001 SOVELTAMISESTA JOHTUVIEN TUKIEN YKSITYISKOHTAINEN KUVAUS

(10) Kantelijan mukaan Bolzanon maakunnan yrityksille on myönnetty edellä mainittujen lakien nojalla avustuksina tai tuettuina lainoina investointitukia, joiden enimmäisintensiteetti on 40 prosenttia. Bolzano ei kuitenkaan kuulu perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan a ja c alakohdan mukaisten poikkeusten soveltamisalaan.

(11) Komissio on hyväksynyt seuraavat kantelun kohteina olevat Bolzanon maakunnan lait:

- (a) Maakuntalaki nro 4, annettu 13 päivänä helmikuuta 1997, on merkitty rekisteriin numerolla N 192/97 ja hyväksytty 19 päivänä joulukuuta 1997 päivätyllä kirjeellä SG(97) D/10781 ⁽³⁾. Kyseisessä laissa säädetään useista toimenpiteistä, kuten toimenpiteistä yritysten investointien tukemiseksi (II osasto); toimenpiteistä ympäristöinvestointien edistämiseksi (III osasto); toimenpiteistä konsultti- ja koulutuspalvelujen edistämiseksi (osasto V); toimenpiteistä työpaikkojen luomiseksi (VI osasto); tuesta kansainvälistymiselle (VIII osasto).

Edellä mainitun tuen N 192/97 hyväksymispäätöksen mukaan vähämerkityksisen tuen (*de minimis*) rajan ylittävistä tuista suurille yrityksille on ilmoitettava erikseen. Italian viranomaiset olivat sitoutuneet siihen, että investointituki ei ylitä pieniä yrityksiä koskevaa 15 prosentin enimmäismäärää ja keskisuuria yrityksiä koskevaa 7,5 prosentin enimmäismäärää, sillä Bolzanon maakuntaan ei voida soveltaa perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan a ja c alakohdan poikkeusta. Komissio on kuitenkin hyväksynyt 40 prosentin tuki-intensiteetin mikroyrityksille, jotka eivät harjoita yhteisön sisäistä kauppaa.

- (b) Laki nro 9, annettu 15 päivänä huhtikuuta 1991, on hyväksytty numerolla NN 69/95 22 päivänä toukokuuta 1996 päivätyllä kirjeellä SG(96) D/4842 ⁽⁴⁾, koskee elinkeinotoiminnan kannustusrahaston perustamista. Kyseisessä laissa vahvistetaan vain tuen muoto (tässä tapauksessa tuetut lainat), ja siinä viitataan muihin, myöhemmillä toimenpiteillä käyttöön otettaviin tukiin. Laki nro 4/97 on tällainen myöhempi toimenpide. Italian viranomaiset olivat sitoutuneet

rajoittamaan ohjelman soveltamisen yksinomaan pk-yrityksiin ja noudattamaan kaikkia yhteisön valtiontukisäännöissä asetettuja ehtoja.

(12) Lain nro 4/97 mukaisten tukien uusista myöntämisperusteista, joita sovelletaan käsiteollisuuden, kaupan, matkailun ja palveluiden aloihin, säädetään 17 päivänä joulukuuta 2001 tehdyssä maakuntahallituksen päätöksessä nro 4607. Päätöksestä ei ole annettu ennakoilmoitusta komissiolle.

(13) Investointitukien osalta mainitussa päätöksessä vahvistettu käsiteollisuuden, matkailun ja kaupan (sekä vähittäis- että tukkukaupan) alan pieniä yrityksiä koskeva 13 prosentin perusintensiteetti ja keskisuuria yrityksiä koskeva 6 prosentin perusintensiteetti ylittyy säännöllisesti useiden korotusten vuoksi.

(14) Näillä korotuksilla:

- (a) myönnetään mikroyrityksille 40 prosentin intensiteetti (investointisumma on kolmen vuoden aikana enintään 2 miljoonaa euroa);
- (b) myönnetään pienille yrityksille 25 prosentin intensiteetti (investointisumma on kolmen vuoden aikana käsiteollisuudessa enintään 3,5 miljoonaa euroa ja matkailun ja kaupan alalla enintään 2 miljoonaa euroa),
- (c) myönnetään keskisuurille yrityksille 22,5 prosentin (kaupan alalla 20 prosentin) intensiteetti (käsiteollisuudessa enimmäisinvestointi on kolmen vuoden aikana 4 miljoonaa euroa ja muilla aloilla 3 miljoonaa euroa).

Kaikki nämä perusintensiteetin korotukset myönnetään Italian viranomaisten mukaan vähämerkityksisenä tukena (*de minimis*).

(15) Lisäksi käsiteollisuuden alan mikroyrityksille voidaan koosta ja toimialasta riippumatta myöntää 40 prosentin intensiteetti. Tarkasteltavana olevassa päätöksessä mainittua toimintaa harjoittaville mikroyrityksille, jotka työllistävät enintään kaksi henkilöä ja joiden tulevaisuus on epävarma, voidaan myöntää 40 prosentin intensiteetti, vaikka ne eivät täyttäisikään muille mikroyrityksille asetettuja ehtoja.

(16) Lisäksi suurille matkailualan yrityksille myönnetään edellä mainitun päätöksen nojalla investointitukea, jonka perusintensiteetti on 6 prosenttia, ilman, että tuen myöntämisestä olisi ilmoitettava ennakolta.

Lisäksi on säädetty suuriin yrityksiin sovellettavan intensiteetin korottamisesta aina 22,5 prosenttiin asti *de minimis* -ehdon perusteella. Tukikelpoinen investointi voi olla enintään 3 miljoonaa euroa kolmen vuoden aikana.

⁽³⁾ Julkaistu tiivistelmän muodossa EYVL: ssä C 47, 12.2.1998, s. 4.

⁽⁴⁾ Julkaistu tiivistelmän muodossa EYVL:ssä C 188, 28.6.1996, s. 1–2.

- (17) Lisäksi kyseisessä päätöksessä säädetään kolmenlaisista ympäristötuista.

Ensimmäinen niistä on minkä tahansa alan pk-yrityksille sekä suurille matkailualan yrityksille uusiin pakollisiin säännöksiin mukautumista varten myönnettävä tuki, jonka intensiteetti on 25 prosenttia.

Toinen on pakollisten vaatimusten ylittämiseen myönnettävä tuki, jonka intensiteetti on 40 prosenttia.

Kolmas on ympäristöauditointihankkeisiin myönnettävä tuki, jonka intensiteetti on niin ikään 40 prosenttia.

De minimis -säännön perusteella ensimmäisen tukimuodon intensiteettiä voidaan korottaa 30 prosenttiin, toisen tukimuodon 40 prosenttiin ja kolmannen 75 prosenttiin. Tukikelpoisten investointien enimmäismäärä, etenkin jos kyseessä on uusien pakollisten yhteisön säännösten noudattamista varten tarkoitettu tuki, vaihtelee 1 miljoonasta 4 miljoonaan euroon yrityksen koosta riippuen.

- (18) Päätöksen 4607/2001 mukaan menot, jotka liittyvät lainopillisiin ja veroneuvontapalveluihin, uusien yritysten perustamiseen tai yritysten luovuttamiseen sekä vastaperustettujen yritysten tutorointiin niiden perustamista seuraavien kahden vuoden aikana, ovat työllisyystukikelpoisia.

Tukikelpoisia ovat myös voimassa olevia tavaramerkkejä ja patentteja koskevien selvitysten kustannukset ja tavaramerkkien rekisteröintikustannukset. Tuen osuus on 50 prosenttia. Tukea voidaan periaatteessa myöntää myös suurille matkailualan yrityksille.

- (19) Kansainvälistymistukiin kuuluvat tuki menoihin, joita pk-yrityksille aiheutuu osallistumisesta messuille ja näyttelyihin (intensiteetti on EU:n alueella 25 prosenttia ja sen ulkopuolella 40 prosenttia); tuki tutkimuksiin, selvityksiin ja konsulttipalveluihin (intensiteetti enintään 50 prosenttia) ja muihin hankkeisiin (joissa näyttää olevan kyse yritysten mainostamisesta nettisivustoilla) EU:n alueella ja sen ulkopuolella (intensiteetti 50 prosenttia).

Samoin tukikelpoisia ovat pk-yritysten vientiluottovakuutukset ja valuuttakurssiriskiltä suojaavat vakuutukset. Tuen enimmäisintensiteetti on 50 prosenttia. Lisäksi suurille yrityksille voidaan myöntää vientiluottoja tiettyihin EU:n ulkopuolisiin maihin suuntautuvaa vientiä varten enintään 50 prosenttia *de minimis* -sääntöjä noudattaen.

- (20) Koulutukseen ja konsulttipalveluihin voidaan myöntää tukea 50 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista. Tukea voidaan korottaa 30 prosenttiyksikköä *de minimis* -säännön perusteella ensimmäisen neljän päivän ajalta, jos konsulttipalvelun välittäjä tai tarjoaja on kaupakkamari tai ns. *Business Innovation Center (BIC)*. Ohjelma koskee myös

suuria matkailualan yrityksiä. Lisäksi nettisivustojen toteuttamiseen myönnetään tukea, jonka intensiteetti on 35 prosenttia. Tarvittaessa koulutustuki, jonka intensiteetti on vähintään 35 prosenttia, ja konsulttipalvelutuki, jonka intensiteetti on vähintään 50 prosenttia, myönnetään *de minimis* -tukena.

- (21) Yhteisöohjelmien, kuten Leaderin ja Interregin, puitteissa myönnetään yhteisiin hankkeisiin tukea, jonka enimmäisintensiteetti on 80 prosenttia (yksittäiset avustukset yrityksille eivät kuitenkaan tule kyseeseen).

III. MENETTELYN ALOITTAMISEN SYYT

- (22) Komissio oli hyväksynyt maakuntalakiin 4/97 perustuvan tukiohjelman N 192/97 ja maakuntalakiin 9/91 perustuvan tukiohjelman NN 69/95 (ks. edellä 11 kohdan a ja b alakohhta).
- (23) Päätöstä 4607/2001 tarkasteltaessa kävi ilmi, että siinä vahvistetut uudet laissa 4/97 säädetyn tuen (myös laissa 9/91 säädettyjen tuettujen lainojen) myöntämiskriteerit käsiteollisuuden, kaupan, matkailun ja palveluiden alalla eivät ilmeisesti olleet komission hyväksymispäätöksen mukaisia eivätkä myöskään voimassa olevien uusien asetusten ja puitteiden mukaisia.

Suurille yrityksille myönnettävä investointituki

- (24) Italian viranomaiset ovat ilmoittaneet tässä menettelyssä kirjeellä A/32982, että sekä keski suurille että suurille kaupan ja matkailun alan yrityksille voidaan päätöksen 4607/2001 nojalla myöntää tuettuja lainoja 1–3 miljoonan euron tukikelpoisiin investointeihin.
- (25) Päätökseen 4607/2001 sisältyvistä taulukoista käy ilmi, että suurille matkailualan yrityksille voidaan myöntää 6 prosentin perusintensiteetti, jota voidaan korottaa aina 22,5 prosenttiin asti (*de minimis* -sääntöjen mukaisesti), ja että suuriin kaupan alan yrityksiin sovellettava tuki-intensiteetti on 6–20 prosenttia.

Kyseisessä päätöksessä todetaan pelkästään kaupan alan osalta, että ”suurille yrityksille voidaan myöntää etuja vain *de minimis* -säännön mukaisesti, jos asiasta ilmoitetaan komissiolle ns. hyväksytyissä tapauksissa”. Sen sijaan näyttää siltä, että suuria matkailualan yrityksiä koskevia rajoituksia ei ole.

- (26) Suurille yrityksille ei saisi myöntää investointitukia muilla kuin perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan a ja c alakohdassa tarkoitetuilla alueilla. Bolzanon maakunta ei ollut oikeutettu aluetukiin, kun ohjelmat N 192/97 ja NN 69/95 hyväksyttiin, eikä se ole sitä nytkään.

Huomattakoon, että asiaa N 192/97 koskevassa komission päätöksessä oli suuret yritykset nimenomaan jätetty ohjelman ulkopuolelle, *de minimis* -sääntöä lukuun ottamatta.

(27) Lakiin 9/91 perustuvien tuettujen lainojen muodossa myönnettyt tuet kuuluvat tuen muodon osalta myös ohjelmaan NN 69/95. Komissio oli hyväksynyt kyseisen ohjelman sillä ehdolla, että sitä sovellettaisiin ainoastaan pk-yrityksiin, sen jälkeen, kun Italian viranomaiset olivat sitoutuneet noudattamaan kaikkia niiden pk-yrityksiin sovellettavien puitteiden säännöksiä, jotka olivat tuolloin voimassa, ja ilmoittamaan kiertokirjeellä ohjelman soveltamiskriteereistä maakuntahallinnon yksiköille ohjelman oikean soveltamisen varmistamiseksi.

(28) Tästä huolimatta päätöksessä 4607/2001, joka sisältää ohjelman N 192/97 (ja ohjelman NN 69/95, kun tuki myönnetään lain 9/91 mukaisena tuettuna lainana) soveltamiskriteerit, säädetään investointituen myöntämisestä myös suurille yrityksille.

(29) Komissio katsoi näin ollen, että päätöksessä 4607/2001 oli kyse tukien N 192/97 ja NN 69/95 väärinkäytöstä, jota tarkoitetaan neuvoston asetuksen N:o 659/99 ⁽⁵⁾ 16 artiklassa, ja epäili, voitaisiinko suuryrityksille kyseisen päätöksen nojalla myönnettyihin investointitukiin, joita ei ollut rajattu *de minimis* -tapauksiin, soveltaa poikkeuksia perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan mukaisesta kiellosta.

Pk-yrityksille myönnettävä investointituki

(30) Italian viranomaiset olivat komission arvioidessa asiaa NN65/95 sitoutuneet noudattamaan kaikkia pk-yritysten valtiontukia koskevista yhteisön suuntaviivoissa asetettuja ehtoja. Ilmoittaessaan tuesta N 192/97 ne lisäksi lupasivat olla myöntämättä niille toimintatukea.

(31) Päätöksessä 4607/2001 tarkoitettut tukikelpoiset investoinnit eivät kuitenkaan ole asetuksessa (EY) N:o 70/2001 ⁽⁶⁾ annetun alkuinvestoinnin määritelmän mukaisia, sillä ilmeisesti myös korvaavat investoinnit tulevat kysymykseen.

(32) Lisäksi se, että tuensaajia ovat pelkästään sellaiset pk-yritykset, joiden kotipaikka on Bolzanon maakunnan alueella, vaikuttaa loukkaavan periaatetta, jonka mukaan yritykset saavat sijoittautua vapaasti Euroopan unionin alueella.

⁽⁵⁾ Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan (nykyisin 88 artikla) soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22 päivänä maaliskuuta 1999 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 659/1999, EYVL L 83, 27.3.1999, s. 1.

⁽⁶⁾ Komission asetus (EY) N:o 70/2001, annettu 12 päivänä tammikuuta 2001, Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta pienille ja keskiuurille yrityksille myönnettyyn valtiontukeen (EYVL L 10, 13.1.2001, s. 33).

(33) Myöskään tuen välttämättömyyden periaatetta ei ole noudatettu, sillä tukihakemukset on yleensä esitettävä kuuden kuukauden kuluessa töiden aloittamisesta tai ensimmäisen töitä koskevan laskun päiväyksestä.

(34) Näistä syistä komissio epäili tarkasteltavan tuen soveltuvuutta yhteismarkkinoille.

Tuki mikroyrityksille, joihin perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan kieltä ei sovelleta

(35) Italian viranomaisten mukaan 40 prosentin tuki-intensiteettiä sovelletaen enintään kaksi henkilöä työllistäviin käsiteollisuuden alan mikroyrityksiin, joiden tulevaisuus on epävarma ja jotka harjoittavat 18 päivänä syyskuuta 2002 päivätyssä kirjeessä A/36773 esitetyssä luettelossa ⁽⁷⁾ tarkasti määriteltyä toimintaa sekä vastaaviin kaupan alan mikroyrityksiin.

(36) Päätöstä 4607/2001 tarkasteltaessa kävi ilmi, että edellä tarkoitetuille käsiteollisuuden mikroyrityksille voidaan myöntää edellä mainittu tuki-intensiteetti, vaikka ne eivät täyttäisi niitä intensiteetin korottamiseksi, jotka muiden mikroyritysten on täytettävä. Kävi myös ilmi, että intensiteettiä sovelletaan kaikkiin käsiteollisuuden mikroyrityksiin koosta ja taloudellisesta tilanteesta riippumatta. Kun tukikelpoinen investointimäärä on 2 miljoonaa euroa kolmen vuoden aikana (1 miljoonaa euroa, jos kyseessä on enintään kaksi työntekijää työllistävä mikroyritys), tuen määrä saattaa nousta 800 000 euroon (400 000 euroon, jos kyseessä on enintään kaksi työntekijää työllistävä mikroyritys).

(37) Päätöksessä 4607/2001 ⁽⁸⁾ annetussa mikroyrityksen määritelmässä oletetaan, että mikroyritysten toiminnalla ei ole vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ja niille voidaan näin ollen myöntää 40 prosentin tuki-intensiteetti. Määritelmässä lähdetään siitä, että yksittäisten tuensaajien toiminnassa ei voi syntyä taloudellisia suhteita muiden jäsenvaltioiden yrityksiin, vaikka oikea lähtökohta olisi, että jäsenvaltioiden välinen kauppa on kyseisten yritysten toimialalla puutteellista.

(38) Edellä esitetyn perusteella ja siksi, että suosituksessa 96/280/EY ⁽⁹⁾ tarkoitettuihin pk-yrityksiin kuuluvat mikroyritykset eivät ole automaattisesti perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan soveltamisalan ulkopuolella, komissio on ilmoittanut epäilevänsä, jäävätkö kaikki näille mikroyrityksille kyseisen toimenpiteen nojalla myönnettyt tuet valtiontuen määritelmän ulkopuolelle.

⁽⁷⁾ Luettelo on päätöksen 4607/97 liitteen 1 "Käsiteollisuus" taulukon A alaviitteessä 3.

⁽⁸⁾ Ks. päätöksen 4607/2001 liitteen 1 "Käsiteollisuus" 3.1 kohta.

⁽⁹⁾ Pienten ja keskiuurten yritysten määritelmästä 3 päivänä huhtikuuta 1996 annettu komission suositus (EYVL L 107, 30.4.1996, s. 4).

Tuki ympäristön suojeluun

- (39) Komissio on hyväksynyt maakuntalain 4/97 mukaiset ympäristötuet edellisten ympäristönsuojelun valtiontukia koskevien suuntaviivojen ⁽¹⁰⁾ nojalla. Kyseiset suuntaviivat on korvattu 3 päivänä helmikuuta 2001 julkaistuilla uusilla suuntaviivoilla (EYVL C 37, s. 3).

Kun uudet suuntaviivat tulivat voimaan, ehdotettiin, että jäsenvaltiot toteuttaisivat aiheelliset toimenpiteet. Italia hyväksyi toimenpiteet, ja sen oletettiin myös toteuttavan ne. Arvioidessaan tarkasteltavana olevaa toimenpidettä komissio soveltaa näin ollen tällä hetkellä voimassa olevia ympäristönsuojelun valtiontukia koskevia suuntaviivoja.

- (40) Ympäristönsuojelun valtiontukea koskevien yhteisön suuntaviivojen ⁽¹¹⁾, jäljempänä 'suuntaviivat', 28 kohdan nojalla siirtymäkauden investointitukien myöntäminen pk-yrityksille voidaan hyväksyä kolmen vuoden ajan uusien pakollisten yhteisön normien antamisesta. Tuella on edistettävä uusien yhteisön normien noudattamista, ja tuen suurin sallittu enimmäistaso on 15 prosenttia (brutto) tukikelpoisista kustannuksista.

- (41) Komissio katsoi, että laissa 4/97 säädetty ja päätöksessä 4607/2001 vahvistettu pk-yrityksille uusiin yhteisön normeihin mukautumista varten myönnettävä 25 prosentin intensiteetti ei ole suuntaviivojen mukainen ja että suurille yrityksille uusien pakollisten ympäristönormien noudattamiseksi myönnettävään tukeen ei voida soveltaa mitään poikkeusta.

- (42) Suuntaviivojen 29 kohdan nojalla voidaan myöntää 30 prosentin perusintensiteetti, kun yritykset ylittävät yhteisön normit tai toteuttavat investointeja pakollisten yhteisön normien puuttuessa.

- (43) Komissio katsoi, että matkailualan suuryrityksille yhteisön normit ylittäviin investointeihin myönnettävää 40 prosentin intensiteettiä ei näin ollen voida pitää suuntaviivojen 29 kohdan mukaisena.

- (44) Suuntaviivojen 41 kohdan mukaan pk-yrityksille voidaan myöntää tukea ympäristöalan neuvontapalveluihin asetuksen (EY) N:o 70/2001 ⁽¹²⁾ mukaisesti.

- (45) Tarkasteltavana olevan päätöksen mukaisiin ympäristöauditoitinhankkeisiin voitaisiin näin ollen myöntää tukea

asetuksen (EY) N:o 70/2001 mukaisesti, kunhan tukea myönnetään vain pk-yrityksille ja asetuksen 5 artiklan a alakohdan ehdot täyttyvät.

- (46) Lisäksi komissio on esittänyt epäilyjä sen suhteen, ovatko tämän johdanto-osan 41 ja 43 kappaleessa mainitut ympäristötoimenpiteen kaksi ensimmäistä elementtiä suuntaviivojen 36 ja 37 kohdan mukaisia. Suuntaviivojen 36 kohta koskee investointeja, jotka tulevat kyseeseen, ja 37 kohta tukikelpoisten kustannusten laskentatapaa ympäristönsuojeluinvestointien yhteydessä.

Työllisyystuet

- (47) Komissio oli hyväksynyt tuen N 192/97 puitteissa pk-yrityksille myönnettävän työllisyystuen enimmäisintensiteetiksi 25 prosenttia palkkakustannuksista.

- (48) Koska päätöksen 4607/2001 mukaisissa tuissa ei ole kyse työpaikkojen luomisesta eikä säilyttämisestä, komissio on todennut, että niitä ei voida pitää työllisyystukena. Joillekin näistä tuista (tuki neuvontapalveluihin) voitaisiin ehkä myöntää poikkeus, jos asetuksen (EY) N:o 70/2001 5 artiklan ehdot täyttyvät ja tuensaajat ovat pelkästään pk-yrityksiä.

- (49) Lisäksi komissio katsoi, että muun muassa työllisyystukea koskevan erityistoimenpiteen mukaisiin tavaramerkkejä ja voimassa olevia patenteja koskeviin selvityksiin ja tavaramerkkien ja tuotteiden rekisteröintiin myönnettäviin tukiin ei voida myöntää suurten yritysten osalta poikkeusta, koska ne eivät näyttäneet liittyvän tutkimus- ja kehitystoimintaan.

Kansainvälistymistuki

- (50) Menettelyn aloittamisen yhteydessä muistutettiin, että messuille ja näyttelyihin osallistumiseen liittyviä tukia voidaan pitää asetuksen (EY) N:o 70/2001 5 artiklan b alakohdan mukaisina, jos tuki on enintään 50 prosenttia menoista, jotka koskevat messu- tai näyttelyosaston vuokraamista, pystyttämistä ja hoitamista. Tätä poikkeusta sovelletaan ainoastaan silloin kun yritys osallistuu ensimmäistä kertaa kyseisille messuille tai kyseiseen näyttelyyn.

⁽¹⁰⁾ EYVL C 72, 10.3.1994, s. 3.

⁽¹¹⁾ EYVL C 37, 3.2.2001, s. 3.

⁽¹²⁾ Komission asetus (EY) N:o 70/2001, annettu 12 päivänä tammikuuta 2001, EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta pienille ja keski suurille yrityksille myönnettävään valtiontukeen (EYVL L 10, 13.1.2001, s. 33).

Ulkoisten konsulttien tarjoamat neuvontapalvelut eivät voi olla jatkuvaa tai määräaikaista toimintaa eivätkä liittyä yrityksen tavanomaisiin toimintakustannuksiin, kuten mai-nontaan.

Vientiin liittyvään toimintaan myönnettävät tuet ⁽¹³⁾ eivät kuulu asetuksen (EY) N:o 70/2001, asetuksen (EY) N:o 69/2001 ⁽¹⁴⁾ eivätkä vähämerkityksestä tuesta vuonna 1996 annetun komission tiedonannon ⁽¹⁵⁾ soveltamisalaa.

- (51) Näin ollen päätöksessä 4607/2001 tarkoitettuja kansainvälistymistukia ei komission mielestä voitu pitää yhteismarkkinoille soveltuvina, vaikka niitä myönnettäisiin vain pk-yrityksille. Kansainvälistymistukia voitiin pitää yhteismarkkinoille soveltuvina ainoastaan messuille ja näyttelyihin osallistumisen osalta, jos asetuksen (EY) N:o 70/2001 5 artiklassa säädettyjä ehtoja noudatetaan.
- (52) Lisäksi komissio katsoi, että etenkin suuryrityksille myönnettyihin vientiluottoihin, jotka oli laista 4/97 ilmoitettaessa nimenomaan jätetty sen soveltamisalan ulkopuolelle, ei voitu soveltaa mitään poikkeusta, ei myöskään asetuksen (EY) N:o 69/2001 nojalla.

Yhteisön ohjelmiin liittyvät tuet

- (53) Yhteisön ohjelmiin liittyvistä avustuksista ei ollut säädetty ohjelmassa N 192/97, eikä niitä pidetty valtiontukena päätöksessä 4607/2001.
- (54) Komissio on kuitenkin ilmaissut epäilevänsä, että yritykset saavat kilpailuetua osallistuessaan yhteisön Leader- ja Interreg-ohjelmiin kuuluviin yhteisiin hankkeisiin, joiden tuki-intensiteetti on 80 prosenttia.

Neuvontapalvelut

- (55) Neuvontapalveluiden käsitettä on syytä selvittää. Nykyisen määritelmän perusteella komissio katsoo, että mihinkään suuryrityksille neuvontapalveluja varten myönnettävään tukeen ei voida myöntää poikkeusta, paitsi tapauksissa, joissa neuvonta kuuluu koulutustuesta 12 päivänä tammikuuta 2001 annetun komission asetuksen (EY) N:o 68/2001 4 artiklan 7 kohdan e alakohdassa tarkoitettuihin koulutushankkeen tukikelpoisiin kustannuksiin.

De minimis -säännön soveltaminen

- (56) Italian viranomaisien mukaan korotukset investointitukia koskevaan pienyritysten 13 prosentin tuki-intensiteettiin ja keskisuurten yritysten 6 prosentin tuki-intensiteettiin toteutetaan *de minimis* -asetuksen mukaisesti.
- (57) Huomattakoon, että *de minimis* -asetuksessa ⁽¹⁶⁾ tai vanhassa vuoden 1996 *de minimis* -tiedonannossa ⁽¹⁷⁾ vahvistetun

enimmäismäärän ja muiden ehtojen valvonnasta ei ole mitään mainintaa laissa 4/1997 eikä päätöksessä 4607/2001, joka tehtiin 17 päivänä joulukuuta 2001 eli asetuksen (EY) N:o 69/2001 voimaantulon jälkeen.

- (58) Kun otetaan huomioon tukikelpoisten kustannusten suuruus (pienyritysten osalta 3,5 miljoonaa euroa ja keskisuurten yritysten osalta 4 miljoonaa euroa) ja päätöksessä 4607/2001 vahvistettu enimmäisintensiteetti (pienyritysten osalta 25 prosenttia, josta *de minimis* -osuus on 12 prosenttia, ja keskisuurten yritysten osalta 22,5 prosenttia, josta *de minimis* -osuus on 16,5 prosenttia), komissio on ilmoittanut epäilevänsä, noudatetaanko *de minimis* -asetuksessa kolmen vuoden jaksolle säädettyä 100 000 euron enimmäismäärää.
- (59) Lisäksi komissio on yleisemmällä tasolla esittänyt epäilyksiä päätöksen 4607/2001 mukaisesta *de minimis* -säännön erittäin laajasta soveltamisesta, jonka tarkoituksena on järjestelmällisesti ylittää pk-yrityksiä koskeva hyväksyttävä enimmäisintensiteetti ja soveltaa tukialueiden ulkopuolella sijaitseville suuryrityksille myönnettävään tukeen 22,5 prosentin enimmäisintensiteettiä. Komissio on myös ottanut huomioon tukikelpoisten investointien suuren määrän.

IV. MUIDEN ASIANOMAISTEN HUOMAUTUKSET

- (60) Asianomaiset kolmannet ja kantelija, jolle oli ilmoitettu 24 päivänä maaliskuuta 2003 päivätyllä kirjeellä D/51908 menettelyn aloittamisesta ja mahdollisuudesta esittää huomautuksia, jotka eivät sisältyneet alkuperäiseen kanteluun, eivät ole esittäneet huomautuksia.

V. ITALIAN HUOMAUTUKSET

- (61) Bolzanon maakunnan ja kilpailun pääosaston edustajien pidettyä kaksi kokousta Italian huomautukset toimitettiin 25 päivänä kesäkuuta 2004 päivätyllä kirjeellä A/34747.

Italian viranomaiset totesivat kirjeessä seuraavaa:

V.1 Suuryrityksille myönnettävät investointituet

- (62) Tapahtuneen virheen vuoksi päätöksessä 4607/2001 ei ole säädetty matkailualan suuryritysten jättämisestä tuen soveltamisalan ulkopuolelle, toisin kuin kaupan alan yritysten.
- (63) Matkailualan suuryrityksille ei kuitenkaan ole myönnetty tukea ohjelman N 192/1997 (maakuntalaki 4/97) tai ohjelman NN 69/1995 (maakuntalaki 9/91) perusteella.

⁽¹³⁾ Eli tuki, joka välittömästi liittyy vientimääriin, jakeluverkon perustamiseen ja toimintaan tai muihin vientitoimintaan liittyviin juokseviin kustannuksiin.

⁽¹⁴⁾ Komission asetus (EY) N:o 69/2001, annettu 12 päivänä tammikuuta 2001, Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen (EYVL L 10, 13.1.2001, s. 30).

⁽¹⁵⁾ EYVL C 68, 6.3.1996, s. 9.

⁽¹⁶⁾ Ks. alaviite 14.

⁽¹⁷⁾ Komission tiedonanto vähämerkityksisestä tuesta, EYVL C 68, 6.3.1996, s. 9.

Kaupan alan suuryritykset olivat jo päätöksen 4607/01 mukaisesti jätetty tuen soveltamisalan ulkopuolelle *de minimis* -tukea lukuun ottamatta.

- (64) Italian viranomaiset ovat luvanneet sulkea suuryritykset selvemmin ohjelman NN 69/95 mukaisten tuettujen lainojen muodossa myönnettävän tuen soveltamisalan ulkopuolelle, vaikka tällaista tukea ei niille olekaan myönnetty muutoin kuin *de minimis* -asetuksen puitteissa.
- (65) Komission tiedusteltua nimenomaan tätä asiaa selvitettiin 2 päivänä kesäkuuta 2005 päivätyllä kirjeellä, että minkään alan suuryrityksille ei ollut myönnetty tukea ja että yritykset, jotka toimivat pääasiassa liikenteen alalla, eivät kuulu tuen soveltamisalaan.
- (66) Lisäksi luonnoksessa uusiksi soveltamiskriteereiksi suljetaan kaikkia asetuksen (EY) N:o 69/2001 ehtoja noudattaen suuryritykset erikseen mainiten tuen soveltamisalan ulkopuolelle *de minimis* -tapauksia lukuun ottamatta.

V.2 Pk-yrityksille myönnettävät tuet

V.2.1. Puhtaasti korvaavien investointien hyväksyminen tukikelpoisiksi kustannuksiksi

- (67) Vaikka puhtaasti korvaavia investointeja ei olekaan soveltamiskriteereissä erikseen mainiten jätetty soveltamisalan ulkopuolelle, Italian viranomaisten mukaan tällaisiin investointeihin ei ole myönnetty tukea.
- (68) Tukikelpoisina pidetään erityisesti investointeja asetuksen (EY) N:o 70/2001 2 artiklan c alakohdan määritelmän mukaiseen aineelliseen omaisuuteen ja nimenomaan uusien laitosten perustamiseen, nykyaikaistamisinvestointeihin tai monipuolistamiseen, jotka merkitsevät perusteellista muutosta laitoksen valmistamiin tuotteisiin tai tuotantoprosesseihin. Tätä varten on vahvistettu asianomaisten yritysten keskikoon perusteella suhteellisen korkeat investointien vähimmäismäärät.
- (69) Komissiolle toimitetuissa uusissa soveltamiskriteereissä sekä puhtaasti korvaavat investoinnit että ylläpitokustannukset on selvästi jätetty soveltamisalan ulkopuolelle ja tukikelpoisten kustannusten kuvaus vastaa täysin asetuksessa (EY) N:o 70/2001 annettua.

V.2.2 Sijoittautumisvapaus

- (70) Vanhoissa tukikriteereissä edellytettyä ehtoa, jonka mukaan yrityksellä on oltava kotipaikka Bolzanon maakunnassa, ei ole sovellettu aikaisemminkaan tiukasti. Tämän tueksi on toimitettu luettelo, jossa mainitaan 16 kyseisessä ohjelmassa tarkoitettujen investointituen saajaa, joiden kotipaikka on Bolzanon maakunnan ulkopuolella (ja yhdessä tapauksessa jopa Italian ulkopuolella). Monet näistä tapauksista (tarkemmin sanottuna 6 tapauksista 16:sta) ovat peräisin vuodelta 1998 eli ajalta selvästi ennen kuin komissio aloitti

asian käsittelyn. Lisäksi kyseisestä ohjelmasta voivat nykyisin hyötyä myös sellaiset yritykset, joilla on Bolzanon maakunnassa vain yksi toimintayksikkö.

V.2.3 Tuen tarpeellisuuden periaatteen noudattaminen

- (71) Tuen tarpeellisuuden periaatetta on noudatettu asetuksen (EY) N:o 70/2001 7 artiklan toisen luetelmakohdan mukaisesti, koska tuen myöntämisehdot olivat niin objektiiviset, että maakunnalle ei jää mahdollisuutta käyttää harkintavaltaa.
- (72) Italian viranomaiset ovat kuitenkin luvanneet määrätä, että tukihakemus on ehdottomasti tehtävä ennen kuin tuettavaa hanketta aletaan toteuttaa.

V.2.4 Mikroyritysten tuet

- (73) Mikroyritysten investointeihin myönnettävän tuen intensiteetin korottaminen yli 15 prosentin on nykyisin mahdollista ainoastaan *de minimis* -asetuksen mukaisesti.
- (74) Perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan kuulumatottomat tuet, joiden intensiteetti on 40 prosenttia ja joita ei pidetä *de minimis* -tukena, on nykyisin varattu paikalliseen toimintaan nimenomaan sellaisille käsiteollisuuden aloille, jotka uhkaavat hävitä, ja pienille kaupan alan yrityksille, jotka on lueteltu tyhjentävästi uusissa kriteereissä.
- (75) Italian viranomaisten tekemästä selvityksestä kävi joka tapauksessa ilmi, että tähän mennessä ei ole myönnetty tukea, joka samaan aikaan ylittäisi 15 prosentin intensiteetin ja *de minimis* -kynnyksen.

V.2.5 Ympäristötuet

- (76) Nykyisin sovelletaan ainoastaan 15 prosentin intensiteettiä, kun pk-yrityksille myönnetään siirtymäkauden investointitukia uusien yhteisön normien noudattamiseksi, ja 30 prosentin intensiteettiä, kun yritykset ylittävät yhteisön normit tai toteuttavat investointeja pakollisten yhteisön normien puuttuessa.
- (77) Ympäristöauditointi koskee nykyisin vain pk-yrityksiä asetuksen (EY) N:o 70/2001 5 artiklan a alakohdan mukaisesti, ja suuryritykset ovat siihen oikeutettuja vain *de minimis* -asetuksen perusteella. Lain 4/97 12 §:n 4 momentin säännös, jonka mukaan myös suuryritykset voivat saada tarkasteltavana olevan toimenpiteen perusteella tukea, kumotaan niin pian kuin mahdollista. Lisäksi Italian viranomaiset ovat luvanneet, etteivät enää sovello säännöstä.
- (78) Italian viranomaiset ovat myös sitoutuneet noudattamaan ehtoja, jotka on asetettu suuntaviivojen 36 kohdassa, joka koskee kyseeseen tulevia investointeja, ja 37 kohdassa, joka koskee tukikelpoisten kustannusten laskentatapaa.

- (79) Käsiteollisuuden alalla on tarkasteltavana olevan toimenpiteen perusteella hyväksytty aikaisempien kriteerien mukaisesti vain yksi hakemus. Tuen määrä oli 14 719,02 euroa eli suurempi kuin hyväksyttävä 7 359,51 euron intensiteetti. Määrä kirjattiin näin ollen *de minimis* -tueksi.

V.2.6 "Työllisyystuiksi" kutsutut avustukset

- (80) Koska ns. työllisyystuet liittyvät uusien yritysten käynnistämisvaiheeseen (ensimmäiset 24 kuukautta perustamisesta), ne on Italian viranomaisten mukaan tarkoitettu työpaikkojen luomiseen ja ne ovat siksi yhteismarkkinoille soveltuvia, vaikka ne myönnetäänkin avustuksina neuvontapalveluihin ja/tai tavaramerkkejä ja tuotteita koskeviin selvityksiin ja tavaramerkkien ja tuotteiden rekisteröintiin. Tukea ei ole kuitenkaan myönnetty yhdellekään suuryritykselle.

- (81) Nykyisin näitä työllisyystukia myönnetään lain 4/97 V osaston mukaisesti ainoastaan saman lain VI osaston mukaisina tuettuina lainoina parantamaan maksuvalmiutta *de minimis* -sääntöä noudattaen.

V.2.7 Kansainvälistymistuet

- (82) Tähän mennessä kansainvälistymiseen on myönnetty vain joitakin määrältään vähäisiä tukia. Joillekin pk-yrityksille on myönnetty messuille ja näyttelyihin osallistumista varten tukea, jonka intensiteetti on ollut 25 prosenttia 50 prosentin hyväksyttävän intensiteetin sijaan. Näissä tapauksissa ei ole tarkistettu, onko kyseessä ensimmäinen osallistuminen kyseiseen tapahtumaan. EU:n ulkopuolelle suuntautuvaa vientiä koskevien vientiluottovakuutusten kustannuksiin on myönnetty tukea avustuksen muodossa (50 prosenttia) vain kaksi kertaa. Määrät olivat 3 500 euroa ja 7 miljoonaa liiraa.

- (83) Uusien soveltamiskriteerien mukaan ainoastaan pk-yrityksille voidaan myöntää tukea kustannuksiin, jotka aiheutuvat ulkopuolisten konsulttien neuvontapalveluista ja ensimmäisestä osallistumisesta messuille ja näyttelyihin yhteisössä tai sen ulkopuolella. Tuen intensiteetti on 50 prosenttia.

- (84) Vientiluottovakuutusten osalta tukikelpoisena pidetään nykyisin ainoastaan preemiota kolmansien maiden kanssa käytävään kauppaan liittyvistä riskeistä, joita ei voida vakuuttaa markkinoilla. Tämä ei kuitenkaan koske eräitä OECD-maita, joita koskevat riskit voidaan vakuuttaa markkinoilla (tällä hetkellä: Australia, Islanti, Japani, Kanada, Norja, Sveitsi, Uusi-Seelanti ja Yhdysvallat).

V.2.8 Yhteisön ohjelmien puitteissa myönnettävät tuet

- (85) Intensiteetiltään 80 prosentin tukia, joita aiemmin myönnettiin yhteisön Leader- ja Interreg-ohjelmiin kuuluvien yhteisiin hankkeisiin, joihin myös yritykset osallistuvat, ei enää myönnetä.

V.2.9 *De minimis* -säännön soveltaminen

- (86) Italian viranomaisten mukaan *de minimis* -asetuksen säännösten noudattaminen on taattu. Tätä varten Bolzanon maakunnan toimivaltaiset hallintoyksiköt ovat keskenään yhteydessä sisäisen verkon välityksellä. Ennen kuin hakijoille voidaan myöntää tukea, heidän on ilmoitettava muut kyseisellä kolmivuotisjaksolla *de minimis* -asetuksen perusteella saamansa tuet.
- (87) Rakenteilla on uusi automaattinen tietojenkäsittelyjärjestelmä, jonka avulla voidaan valvoa tukia, myös muita kuin Bolzanon maakunnan myöntämiä. Järjestelmä yhdistetään parhaillaan pystytettävään kansalliseen verkkoon.

VI. TOIMENPITEEN ARVIOINTI

VI.1. Kyseisten toimenpiteiden tukiluonteen arviointi

- (88) Toimenpidettä voidaan pitää perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna tukena vain, jos seuraavat neljä ehtoa täyttyvät: myöntäminen valtion varoista, valikoivuus, kilpailun vääristymisen uhka ja vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.
- (89) Tarkasteltavana olevassa tapauksessa täyttyy ensimmäinen ehto, sillä toimenpide rahoitetaan Bolzanon autonomisen maakunnan budjetista eli julkisin varoin. Koska tukea myönnetään ainoastaan Bolzanon maakunnassa toimiville yrityksille, myös toinen ehto täyttyy. Kolmas ehto täyttyy, koska tuensaajien taloudellinen tilanne kohenee, ja neljäs, koska asianomaiset yritykset voivat harjoittaa kansainvälistä kaupallista toimintaa, sillä ne sijaitsevat raja-alueella, jolla on lisäksi paljon matkailua. Näistä syistä toimenpiteet voivat vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Tämä ei kuitenkaan rajoita tämän päätöksen johdanto-osan 116 kappaleessa esitettyä, tiettyjä mikroyrityksiä koskevien toimenpiteiden arviointia, jossa on otettu huomioon uusien kriteerien soveltaminen.
- (90) Komissio totesi tämän menettelyn kohteena olevien toimenpiteiden olevan perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea jo tutkiessaan ne valtiontukien N 192/97 ja NN 69/95 yhteydessä.

VI.2. Toimenpiteen sääntöjenmukaisuus

- (91) Koska toimenpiteistä ei ilmoitettu komissiolle ennakolta perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesti, ne ovat sääntöjenvastaisia. Koska toimenpiteissä on kyse ohjelman N 192/97 (ja välillisesti ohjelman NN 69/95) soveltamiskriteereistä, ne ovat johtaneet kyseisten ohjelmien väärinkäyttöön.

VI.3. Päätöksen 4607/2001 soveltamisesta johtuvien toimenpiteiden soveltuvuus yhteismarkkinoille

VI.3.1. Suurille yrityksille myönnettävä investointituki

- (92) Koska Bolzanon maakunta ei ollut oikeutettu aluetukiin koko sinä aikana, jonka tarkasteltavana olevat toimenpiteet olivat voimassa, alueen suuryrityksille myönnettäviin investointitukiin ei voida soveltaa mitään poikkeusta.
- (93) Lisäksi jo asiaa N 192/97 koskevassa komission päätöksessä oli nimenomaan jätetty suuret yritykset ohjelman ulkopuolelle *de minimis* -sääntöä lukuun ottamatta.
- (94) Lakiin 9/91 perustuvien tuettujen lainojen muodossa myönnettyt tuet kuuluvat myös ohjelmaan NN 69/95. Sen jälkeen kun Italian viranomaiset olivat sitoutuneet noudattamaan kaikkia pk-yrityksiin sovellettavien puitteiden säännöksiä ja ilmoittamaan ne maakuntahallinnon yksiköille ohjelman oikean soveltamisen varmistamiseksi, komissio hyväksyi ohjelman sillä ehdolla, että siitä myönnetään tukea vain pk-yrityksille.
- (95) Näin ollen päätöksen 4607/2001 säännökset, jotka sisältävät ohjelman N 192/97 (ja ohjelman NN 69/95, kun tuki myönnetään lain 9/91 mukaisena tuettuna lainana) soveltamiskriteerit, eivät sovellu yhteismarkkinoille, koska niissä säädetään investointituen myöntämisestä myös suurille yrityksille.
- (96) Komissio toteaa vielä, että Italian viranomaisten toimittamien tietojen mukaan yksikään suuryritys ei itse asiassa ole hyötynyt toimenpiteistä.

VI.3.2. Pk-yrityksille myönnettävä investointituki

- (97) Komissio vahvistaa ensin, että kaikkia korvaaviin investointeihin myönnettäviä tukia on pidettävä yhteismarkkinoille soveltumattomina. Italian viranomaiset ovat kuitenkin ilmoittaneet, että ne eivät ole myöntäneet tarkasteltavana olevasta ohjelmasta yhtäkään tällaista tukea.
- (98) Investointituet, jotka ylittävät pk-yritysten osalta 15 prosentin ja keski suurten yritysten osalta 7,5 prosentin enimmäismäärän, eivät sovellu yhteismarkkinoille.

VI.3.3. Mikroyritykset

- (99) Komissio vahvistaa, että mikroyritykset, jotka kuuluvat pk-yrityksiin sekä suosituksen 96/280/EY⁽¹⁸⁾ että 1 päivästä tammikuuta 2005 voimassa olleen uuden määritelmän⁽¹⁹⁾

⁽¹⁸⁾ Pienten ja keski suurten yritysten määritelmästä 3 päivänä huhtikuuta 1996 annettu komission suositus (EYVL L 107, 30.4.1996, s. 4).

⁽¹⁹⁾ Komission suositus, annettu 6 päivänä toukokuuta 2003, mikroyritysten sekä pienten ja keski suurten yritysten määritelmästä (EUVL L 124, 20.5.2003, s. 136).

perusteella, eivät ole automaattisesti perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan soveltamisalan ulkopuolella. Tästä seuraa, että mikroyrityksille myönnettyjä investointitukia, joiden intensiteetti on suurempi kuin 15 prosenttia ja joita ei voida pitää *de minimis* -tukina, on pidettävä yhteismarkkinoille soveltumattomina.

- (100) Komissio ottaa huomioon, että Italian viranomaiset ovat toimittaneet tarkentavia tietoja, joiden mukaan mikroyrityksille ei ole myönnetty tukea, joka olisi samaan aikaan ylittänyt 15 prosentin intensiteetin ja *de minimis* -kynnyksen.

VI.3.4. Ympäristötuet

- (101) Komissio katsoo, että tarkasteltavana olevan toimenpiteen kahta ensimmäistä elementtiä (uusiin normeihin mukautuminen ja yhteisön normien ylittäminen) koskevat 25 prosentin ja 40 prosentin tuki-intensiteetit sekä ympäristöauditointihankkeisiin liittyvän tuen myöntäminen suuryrityksille eivät sovellu yhteismarkkinoille.
- (102) Komissio toteaa, että Italian toimittamien tietojen perusteella tähän mennessä on myönnetty vain yksi tuki, joka ylitti hyväksyttävän määrän paljon *de minimis* -määrää pienemmällä summalla, ja että edellä mainitun kolmannen toimenpiteen (tuki ympäristöauditointiin) oikeusperustaa ei enää sovelleta ja se kumotaan niin pian kuin mahdollista.

VI.3.5. "Työllisyystuiksi" kutsutut avustukset

- (103) Komissio vahvistaa, että työllisyystuen nimikkeellä päätöksessä 4607/2001 säädetyt tuet eivät täysin vastaa tukia, jotka komissio hyväksyi tuesta N 192/97 tekemässään päätöksessä. Niitä ei myöskään voida pitää työllisyystukina, koska niissä ei ole kyse työpaikkojen luomisesta tai säilyttämisestä vaan neuvontapalveluista ja tavaramerkkeihin ja patenteihin liittyvistä toimista.
- (104) Koska suurin osa tarkasteltavana olevan toimenpiteen mukaisista tukikelpoisista kustannuksista muodostuu asetuksen (EY) N:o 70/2001 5 ja 5 c artiklassa tarkoitetuista hiljattain perustettujen pk-yritysten neuvontapalveluista ja tavaramerkkien ja tuotteiden patentoinnista, tuet ovat yhteismarkkinoille soveltumattomia vain, jos asetuksissa (EY) N:o 70/2001 ja (EY) N:o 364/2004⁽²⁰⁾ säädetyt ehdot eivät täyty.
- (105) Sen sijaan kyseiset tuet eivät sovellu yhteismarkkinoille siltä osin kuin niitä myönnetään myös suuryrityksille.

⁽²⁰⁾ Komission asetus (EY) N:o 364/2004, annettu 25 päivänä helmikuuta 2004, komission asetuksen (EY) N:o 70/2001 muuttamisesta sen soveltamisalan laajentamiseksi koskemaan tukea tutkimus- ja kehitystyöhön (EUVL L 63, 28.2.2004, s. 22).

VI.3.6. Kansainvälistymistuet

(106) Komissio ottaa huomioon, että kansainvälistymiseen on menettelyn kohteena olevien soveltamiskriteerien mukaisesti myönnetty vain joitakin määrältään vähäisiä tukia. Messuille ja näyttelyihin osallistumista varten myönnetyn tuen intensiteetti on ollut 25 prosenttia 50 prosentin hyväksyttävän intensiteetin sijaan, vaikkakin on totta, että näissä tapauksissa ei ole tarkistettu, onko kyseessä ensimmäinen osallistuminen kyseiseen tapahtumaan. Tapauksia on yhteensä viisi, ja tukisummat vaihtelevat 1 250 eurosta 8 875 euroon. Vientiluottovakuutuksiin on myönnetty tukea vain kaksi kertaa, ja tuki on rajoittunut EU:n ulkopuolelle suuntautuvaa vientiä koskeviin vakuutusmaksuihin. Tuen intensiteetti oli 50 prosenttia ja määrät 3 500 euroa ja 7 miljoonaa liiraa (joka myös on noin 3 500 euroa). Viimeksi mainitut tuet soveltuvat yhteismarkkinoille, jos ne täyttävät lyhytaikaisista vientiluottovakuutuksista annetun komission tiedonannon ⁽²¹⁾ ehdot.

(107) Kaikki suuryrityksille neuvontapalveluihin myönnettävä tuki ja vientiin liittyvään toimintaan myönnettävä tuki (myös pk-yritysten osalta) on yhteismarkkinoille soveltumatonta. Samoin tuet, joita myönnetään minkä tahansa suuruusille yrityksille neuvontapalveluihin, jotka ovat jatkuvaa tai määräaikaista toimintaa, tai tuet, jotka liittyvät yrityksen tavanomaisiin toimintakustannuksiin, kuten maintenanceen.

VI.3.7. Yhteisön ohjelmien puitteissa myönnettävät tuet

(108) Komissio toteaa, että tällaista päätöksen 4607/2001 mukaista, intensiteetiltään 80 prosentin tukea ei hyväksytty komission päätöksessä tuesta N 192/97. Kun otetaan huomioon, että intensiteetti on hyvin korkea ja että mitään tukikelpoista tarkoitusta ei ole ilmoitettu, tuet eivät sovellu yhteismarkkinoille siltä osin kuin perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohtaa sovelletaan, erityisesti jos tukea voivat saada myös taloudellista toimintaa harjoittavat henkilöt, jotka osallistuvat tarkasteltavasta toimenpiteestä tuettuihin yhteisiin hankkeisiin.

(109) Komissio kuitenkin toteaa, että kyseeseen tuleviin yksittäisiin hankkeisiin myönnetty summat ovat Italian viranomaisten toimittamien tietojen perusteella hyvin pieniä ja jäävät selvästi *de minimis* -kynnyksen alapuolelle. Tästä voidaan päätellä, että tuella ei ole vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Voidaan siis katsoa, että toimenpiteet eivät ole perustamissopimuksen 87 artiklassa tarkoitettua valtiontukea, jos Italian viranomaiset osoittavat komissiolle, että kaikkia asetuksen (EY) N:o 69/2001 kriteerejä noudatetaan. Komissio ottaa huomioon, että luonnoksessa tarkasteltavana olevan ohjelman uusiksi soveltamiskriteereiksi ei enää mainita tukea Leader- ja Interreg-ohjelmien puitteissa toteutettaviin yhteisiin hankkeisiin, joihin myös yritykset osallistuvat.

VI.3.8. Tuki neuvontapalveluihin

(110) Komissio vahvistaa kantansa, jonka mukaan tukea ei voida myöntää suuryrityksille toimitettuihin neuvontapalveluihin muutoin kuin asetuksen (EY) N:o 68/2001 ⁽²²⁾ 7 artiklan 7 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen koulutushankkeiden yhteydessä. Jos tällaisesta ei ole kyse, tuet eivät sovellu yhteismarkkinoille.

VI.3.9. *De minimis* -säännön soveltaminen

(111) Komissio ottaa huomioon Italian viranomaisten antamat takeet siitä, että kaikkia sovellettavia *de minimis* -ehtoja eli tällä hetkellä asetuksen (EY) N:o 69/2001 ⁽²³⁾ säännöksiä noudatetaan tiukasti ennen kaikkea valvontajärjestelmän (*servizio controlling dell'ASTAT*) avulla.

**VI.4. Toimenpiteiden soveltuvuus
yhteismarkkinoille 25 päivänä kesäkuuta 2004
päivätyllä kirjeellä A/34747 toimitettujen ja 2 päivänä
kesäkuuta 2005 päivätyllä kirjeellä A/34426
muutettujen ja täydennettyjen uusien kriteerien
valossa**

(112) Komissio toteaa, että uusissa soveltamiskriteereissä suuryritykset jätetään erikseen mainiten investointitukien soveltamisalan ulkopuolelle *de minimis* -tukia lukuun ottamatta.

(113) Pk-yritysten investointitukien osalta todetaan, että uusien kriteerien mukainen tukikelpoisten investointien määrittelmä täyttää asetuksessa (EY) N:o 70/2001 ⁽²⁴⁾ asetetut ehdot ja että korvaavat investoinnit ja ylläpitokustannukset on nimenomaisesti jätetty soveltamisalan ulkopuolelle.

(114) Komissio toteaa, että nyt kun tuen saamisen edellytykseksi riittää toimintayksikkö Bolzanon maakunnan alueella, sijoittautumisvapauden periaate toteutuu myös muodollisesti, kun se aiemmin toteutui vain tosiasiallisesti, kuten menettelyn aikana toimitetusta luettelosta käy ilmi (ks. tämän päätöksen johdanto-osan 70 kappale).

(115) Tuen tarpeellisuuden periaate toteutuu, sillä tukihakemus on nyt tehtävä ennen kuin tuettavaa hanketta aletaan toteuttaa.

(116) Perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta mikroyrityksiin, koska on kyse vain paikallisesti toimintaansa harjoittavista yrityksistä, jotka eivät luonteensa, kokonsa ja sijaintinsa vuoksi voi vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, ja koska muiden jäsenvaltioiden yrityksillä ei ole kiinnostusta tulla niiden markkinoille. Tarkasteltavana olevassa tapauksessa tällaiset enintään kaksi työntekijää työllistävät yritykset harjoittavat täsmällisesti määriteltyjä toimintoja käsiteollisuuden alalla (erityisesti häviämässä olevia tyyppillisiä perinteisiä ammatteja, kuten

⁽²²⁾ EYVL L 10, 13.1.2001, s. 20.

⁽²³⁾ Ks. alaviite 14.

⁽²⁴⁾ Ks. alaviite 14.

⁽²¹⁾ EYVL C 281, 17.9.1997, s. 4, sellaisena kuin se on muutettuna tiedonannolla 2001/C 217/02 (EYVL C 217, 2.8.2001, s. 2).

veitsenteroittaja, tynnyrintekijä, villan karstaaja ja kehrääjä, kynttiläntekijä, korinpunoja, kengitysseppä jne.) ja kaupan alalla (erityisesti päivittäistavaroiden, ennen kaikkea elintarvikkeiden, vähittäismyynti alle tuhannen asukkaan kunnissa muualla kuin kauppakeskuksissa ja matkailun kannalta kehittyneimmillä alueilla). Sekä käsiteollisuuden että kaupan alan toiminnot on lueteltu tyhjentävästi ohjelman uusissa soveltamiskriteereissä.

(117) Komissio katsoo, että pk-yrityksille myönnettävät siirtymäkauden tuet, joita myönnetään uusiin normeihin mukautumiseksi kolmen vuoden ajan normien hyväksymisestä ja joiden intensiteetti on 15 prosenttia, ovat ympäristönsuojelun valtiontukia koskevien suuntaviivojen ⁽²⁵⁾, jäljempänä 'suuntaviivat', 28 kohdan mukaisia.

(118) Intensiteetiltään 30 prosentin tuet, joilla kaikenkokoisia yrityksiä kannustetaan ylittämään pakolliset yhteisön normit tai käynnistämään ympäristönsuojeluinvestointeja voimassa olevien yhteisön normien puuttuessa, täyttävät nykyisin suuntaviivojen 29 kohdan ehdot.

(119) Lisäksi vain pk-yrityksille myönnettävät tuet ympäristöalan neuvontapalveluihin ovat asetuksen (EY) N:o 70/2001 ⁽²⁶⁾ 5 artiklan a alakohdan mukaisia ja näin ollen yhteismarkkinoille soveltuvia.

(120) Tässä päätöksessä ei kuitenkaan oteta kantaa siihen, soveltuuko 4 päivänä marraskuuta 2002 tehty päätös nro 4007 yhteismarkkinoille, koska kyseistä päätöstä ei käsitellä tässä menettelyssä. Kyseisellä päätöksellä kaikki Bolzanon maakunnan ympäristönsuojelutuet mukautetaan komission uusiin suuntaviivoihin.

(121) Komissio toteaa, että työllisyystuiksi kutsuttuja tukia myönnetään ainoastaan maksuvalmiutta lisäävien lainojen muodossa vähämerkityksestä tuesta (*de minimis*) annettua asetusta (EY) N:o 69/2001 ⁽²⁷⁾ noudattaen.

(122) Komissio toteaa, että sille toimitetuissa uusissa soveltamiskriteereissä on säilytetty kansainvälistymistuista vain pk-yrityksille suunnattu, intensiteetiltään 50 prosentin tuki ulkopuolisten konsulttien tarjoamien neuvontapalveluiden kustannuksiin sekä kustannuksiin, jotka aiheutuvat osallistumisesta ensimmäistä kertaa tietyille messuille tai tiettyyn näyttelyyn. Tämä on asetuksen (EY) N:o 70/2001 ⁽²⁸⁾ 5 artiklan mukaista.

⁽²⁵⁾ EYVL C 37, 3.2.2001, s. 3.

⁽²⁶⁾ Komission asetus (EY) N:o 70/2001, annettu 12 päivänä tammikuuta 2001, EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta pienille ja keskiuurille yrityksille myönnettävään valtiontukeen (EYVL L 10, 13.1.2001, s. 33).

⁽²⁷⁾ Ks. alaviite 14.

⁽²⁸⁾ Ks. alaviite 26.

(123) Komissio toteaa myös, että vientiluottovakuutusten osalta tukikelpoisena pidetään nykyisin ainoastaan preemiota kolmansien maiden kanssa käytävään kauppaan liittyvistä riskeistä, joita ei voida vakuuttaa markkinoilla. Tämä ei kuitenkaan koske eräitä OECD-maita, joita koskevat riskit voidaan vakuuttaa markkinoilla: tällä hetkellä Australia, Islanti, Japani, Kanada, Norja, Sveitsi, Uusi-Seelanti ja Yhdysvallat). Tuki on näin ollen lyhytaikaisista vientiluottovakuutuksista annetun tiedonannon ⁽²⁹⁾ mukaista.

VII. LOPPUHUOMAUTUKSET

(124) Komissio paheksuu siitä, että Italian Bolzanon autonomisen maakunta on perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan vastaisesti soveltanut 17 päivänä joulukuuta 2001 tehdyllä päätöksellä 4607 vahvistettuja maakuntalain 4/97 soveltamiskriteerejä ilmoittamatta niistä ennakolta komissiolle ja että soveltamiskriteerit ovat näin ollen sääntöjenvastaisia. Tämä on johtanut ohjelman N 192/97 (ja välillisesti myös ohjelman NN 69/95) asetuksen väärinkäyttöön (EY) N:o 659/99 ⁽³⁰⁾ 16 artiklassa tarkoitettulla tavalla.

(125) Komissio on näin ollen päättänyt aloittaa tämän muodollisen menettelyn, joka koskee kyseisiä tukia.

(126) Italian viranomaiset ovat kuitenkin menettelyn kuluessa selvittäneet, että suurimassa osassa tapauksista päätöksen 4607/2001 säännöksiä, joita komission arvion mukaan voitaisiin pitää yhteismarkkinoille soveltumattomina ja sääntöjenvastaisina, ei ole koskaan sovellettu tai niitä on sovellettu vain muutamissa tapauksissa. Tukisummat ovat olleet hyvin pieniä ja selvästi *de minimis* -kynnyksen alapuolella, myös pk-yritysten ollessa kyseessä.

(127) Tämän tueksi on toimitettu runsaasti tietoa, muun muassa ohjelman eri toimenpiteiden kiistanalaisimpien osien puitteissa myönnettyjen tukien lukumäärästä ja tukisummista. Niistä käy ilmi, että investointitukea ei ole myönnetty kyseisestä ohjelmasta yhdelekään suuryritykselle, vaan ne on varattu pk-yrityksille ohjelmien N 192/97 ja NN 69/95 hyväksymisestä tehdyn komission päätöksen mukaisesti.

(128) Lisäksi Italian viranomaiset ovat tehneet yhteistyötä keskeyttämällä joidenkin (muun muassa suuryrityksille neuvontapalveluihin myönnettävää tukea koskevien) säännösten soveltamisen. Säännökset on määrää kumota niin pian kuin mahdollista. Lisäksi viranomaiset ovat tehneet ehdotuksen tämän menettelyn kohteena olevien tukien soveltamiskriteerien muuttamisesta.

⁽²⁹⁾ Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan 1 kohdan mukainen komission tiedonanto jäsenvaltioille perustamissopimuksen 92 ja 93 artiklan soveltamisesta lyhytaikaisiin vientiluottovakuutuksiin (EYVL C 217, 2.8.2001, s. 2).

⁽³⁰⁾ Ks. alaviite 5.

- (129) Komissio toteaa, että Italia on noudattanut *de minimis* -ehtoja ja -enimmäismäärää vakuuksien ja vakuutusten yhteydessä. Aloitteensa menettelyn komissio oli esittänyt epäilyjä niiden varsin laajasta soveltamisesta.
- (130) Koska kyseisiä tukia ei ole myönnetty poissuljetuilla toimialoilla eikä vientiin liittyvään toimintaan ja koska tuen ehtona ei ole ollut kotimaisten tuotteiden suosiminen tuontituotteiden kustannuksella, niihin voidaan soveltaa *de minimis* -sääntöä asetuksen (EY) N:o 69/2001 mukaisesti, sillä 100 000 euron enimmäismäärä yritystä kohti ei ylity kolmen vuoden aikana. Näin ollen kyseiset tuet eivät kuulu perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan.
- (131) Lisäksi komissio toteaa, että tukiohjelmaa koskevasta päätöksestä huolimatta on mahdollista, että yksittäiset toimenpiteet eivät ole valtiontukea (esimerkiksi jos yksittäinen tuki on *de minimis* -säännön mukaista, kuten edellisessä kappaleessa selostettiin) tai niitä voidaan pitää luonteensa vuoksi kokonaan tai osittain yhteismarkkinoille soveltuvina (erityisesti poikkeusasetuksen nojalla).
- (132) Johdanto-osan 124–131 kappaleiden ja niiden näkemysten perusteella, joita VI.3 jaksossa on esitetty siitä, soveltuvatko päätöksen 4607/2001 soveltamisesta johtuvat toimenpiteet yhteismarkkinoille, voitaisiin ajatella, että ei ole tarpeen ryhtyä takaisinperintään tai että tarve takaisinperintään on varsin rajattu. Komission vakiintunut käytäntö on kuitenkin perii tuensaajilta takaisin perustamissopimuksen 88 artiklan perusteella sääntöjenvastaisiksi ja yhteismarkkinoille soveltumattomiksi todetut tuet. Käytäntö on vahvistettu asetuksen (EY) N:o 659/99 ⁽³¹⁾ 14 artiklassa.
- (133) Komissio määrää Italian toteuttamaan kaikki tarpeelliset toimenpiteet yhteismarkkinoille soveltumattoman tuen perimiseksi takaisin ohjelman tuensaajilta. Tämä ei koske niitä yksittäisiä tapauksia, jotka täyttävät vaadittavat ehdot tai jotka voidaan todeta voimassa olevien sääntöjen perusteella yhteismarkkinoille soveltuviksi. Tätä varten komissio pyytää Italian viranomaisia määräämään ohjelmasta tukea saaneet maksamaan tuen korkoineen takaisin kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen päiväyksestä.
- (134) Asetuksen (EY) N:o 659/99 14 artiklan 2 kohdan nojalla takaisinperittävään tukeen lisätään korko, joka lasketaan komission asetuksen (EY) N:o 794/2004 ⁽³²⁾ V luvussa vahvistettujen säännösten mukaisesti. Korkoa maksetaan siitä päivästä alkaen, jolloin sääntöjenvastainen tuki on ollut tuensaajan käytössä, sen takaisinperimispäivään asti.
- (135) Komissio pyytää Italiaa palauttamaan täytettynä liitteenä olevan lomakkeen, joka koskee takaisinperimismenettelyn edistymistä, laatimaan luettelon tuensaajista, joilta tukea peritään takaisin, ja mainitsemaan selvästi ne konkreettiset toimenpiteet, joita on toteutettu, jotta tuki voidaan välittömästi perii tosiasiallisesti takaisin. Lisäksi komissiolle on toimitettava täydellinen luettelo kaikista tässä päätöksessä mainituista tukitoimenpiteistä kahden kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksiantamisesta. Luettelossa on esitettävä kunkin toimenpiteen osalta myönnetty määrä, jonkin mainitun poikkeuksen nojalla yhteismarkkinoille soveltuva määrä ja takaisin perittävä määrä.
- (136) Komissio pyytää Italiaa myös toimittamaan kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen päiväyksestä asiakirjat, joilla osoitetaan, että sääntöjenvastaisia ja yhteismarkkinoille soveltumattomia tukia on alettu perii tuensaajilta takaisin (esimerkiksi kiertokirjeet, takaisinmaksumääräykset ym.).
- (137) Uudet soveltamiskriteerit, jotka on toimitettu komissiolle 25 päivänä kesäkuuta 2004 päivätyllä kirjeellä A/34747 ja joita on muutettu ja täydennetty 2 päivänä kesäkuuta 2005 päivätyllä kirjeellä A/34426, täyttävät ehdot, ja niiden voidaan katsoa soveltuvan yhteismarkkinoille, kuten VI.4 jaksossa (johdanto-osan 112–123 kappale) on tapauskohtaisesti esitetty,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Maakuntalain 4/97 soveltamiskriteerit, jotka vahvistettiin 17 päivänä joulukuuta 2001 tehdyllä päätöksellä 4607/2001, ovat sääntöjenvastaisia, koska niistä ei ilmoitettu komissiolle ennakolta perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Niissä on kyse tukiohjelman N 192/1997 ja välillisesti ohjelman NN 69/1995 väärinkäytöstä.

2 artikla

Seuraavat päätöksen 4607/2001 mukaiset tuet eivät sovellu yhteismarkkinoille:

- a) suuryrityksille myönnettävät investointituet;
- b) pk-yrityksille korvaaviin investointeihin myönnettävät tuet ja investointituet, siltä osin kuin ne ylittävät bruttotuki-intensiteetin enimmäismäärän, joka on pienyrityksillä 15 prosenttia ja keskisuurilla yrityksillä 7,5 prosenttia;
- c) mikroyrityksille myönnettävät muut kuin 3 artiklassa mainitut investointituet, siltä osin kuin ne ylittävät bruttotuki-intensiteetin, joka on 15 prosenttia;

⁽³¹⁾ Ks. alaviite 5.

⁽³²⁾ Komission asetus (EY) N:o 794/2004, annettu 21 päivänä huhtikuuta 2004, Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan (nykyisin 88 artikla) soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 täytäntöönpanosta (EUVL L 140, 30.4.2004, s. 1).

d) ympäristönsuojelun valtiontukia koskevien yhteisön suuntaviivojen ⁽³³⁾ tultua voimaan ja jäsenvaltion hyväksyttyä ehdotuksen aiheelliseksi toimenpiteiksi ⁽³⁴⁾ edellä mainittujen suuntaviivojen 77 kohdan nojalla aikaisemmin hyväksyttyjen ohjelmien mukauttamiseksi eli 1 päivästä tammikuuta 2002:

i. investointituet ympäristön suojelemiseksi, hiljattain voimaan tulleisiin uusiin yhteisön normeihin mukauttamiseksi, siltä osin kuin ne ylittävät bruttotuki-intensiteetin 15 prosentin enimmäismäärän, jos tuensaaja on pk-yritys, ja kaikilta osin, jos tuensaaja on suuryritys,

ii. investointituet ympäristön suojelemiseksi, pakollisten yhteisön normien ylittämiseksi tai niiden puuttuessa siltä osin kuin tuet ylittävät bruttotuki-intensiteetin, joka on suuryrityksillä 30 prosenttia (pk-yrityksillä 40 prosenttia),

iii. suuryrityksille ympäristöalan neuvontapalveluihin myönnettävät tuet;

e) yrityksille myönnettävät kansainvälistymistuet, lukuun ottamatta tukia, joita myönnetään, kun pk-yritys osallistuu messuille tai näyttelyyn ensimmäistä kertaa, ja tukia, jotka täyttävät lyhytaikaisista vientiluottovakuutuksista annetussa komission tiedonannossa ⁽³⁵⁾ asetetut kriteerit.

f) suuryrityksille myönnettävät avustukset, joita kutsutaan työllisyystuiksi (ja jotka ovat itse asiassa tukia neuvontapalveluihin ja tavaramerkkien rekisteröintikuluihin);

g) suuryrityksille myönnettävät tuet neuvontapalveluihin;

h) intensiteetiltään 80 prosentin tuet, joita myönnetään yhteisön ohjelmiin kuuluviin yhteisiin hankkeisiin, joihin myös yritykset osallistuvat.

3 artikla

Ohjelman N 192/97 25 päivänä kesäkuuta 2004 päivätyllä kirjeellä A/34747 toimitettujen ja 2 päivänä kesäkuuta 2005 päivätyllä kirjeellä A/34426 muutettujen ja täydennettyjen soveltamiskriteerien mukaiset toimenpiteet, joilla tuetaan soveltamiskriteereissä tyhjentävästi lueteltuja, häviämässä olevia tyypillisiä perinteisiä ammatteja vastaavia käsiteollisuuden

⁽³³⁾ Yhteisön suuntaviivat valtiontuesta ympäristönsuojelulle (EYVL C 37, 3.2.2001, s. 3).

⁽³⁴⁾ Kirjeellä nro 4592, päivätty 5.4.2001, kirjattu saapuneeksi 6.4.2001 (A/32899).

⁽³⁵⁾ EYVL C 281, 17.9.1997, s. 4, tiedonanto sellaisena kuin se on muutettuna tiedonannolla 2001/C 217/02 (EYVL C 217, 2.8.2001, s. 2).

toimintoja tai kaupan alan paikallisia toimintoja harjoittavia, enintään kaksi henkilöä työllistäviä mikroyrityksiä, eivät ole perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tukea.

4 artikla

Ohjelman N 192/97 25 päivänä kesäkuuta 2004 päivätyllä kirjeellä A/34747 toimitettujen ja 2 päivänä kesäkuuta 2005 päivätyllä kirjeellä A/34426 muutettujen ja täydennettyjen soveltamiskriteerien mukaiset muut toimenpiteet soveltuvat yhteismarkkinoille.

5 artikla

1. Italian on toteutettava kaikki tarpeelliset toimenpiteet 2 artiklassa tarkoitettujen sääntöjenvastaisen ja yhteismarkkinoille soveltumattoman tuen perimiseksi takaisin tuensaajilta, joiden käyttöön tukea on mahdollisesti annettu.

2. Italian on keskeytettävä sääntöjenvastaisten tukien maksaminen tämän päätöksen päiväyksestä.

3. Tuki on perittävä takaisin viipymättä noudattaen kansallisen oikeuden mukaisia menettelyjä, jos niissä mahdollistetaan päätöksen välitön täytäntöönpano.

4. Takaisinperittävään tukeen sisällytetään korko alkaen siitä, kun tuki asetettiin tuensaajien käyttöön, tuen takaisinperinnän toteutumiseen asti.

5. Korko lasketaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 täytäntöönpanosta 21 päivänä huhtikuuta 2004 annetun komission asetuksen (EY) N:o 794/2004 V luvun säännösten mukaisesti.

6. Italian on määrättävä 2 artiklassa tarkoitettujen tukien saajat maksamaan sääntöjenvastaiset tuet takaisin edellä esitetyllä tavalla laskettuine korkoineen kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta.

6 artikla

Italian on kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta ilmoitettava komissiolle liitteenä olevaa lomaketta käyttäen tämän päätöksen noudattamisen edellyttämät toimenpiteet, jotka on jo toteutettu tai joista on päätetty.

Italian on toimitettava mainitun ajan kuluessa muun muassa kaikkia tässä päätöksessä mainittuja tukitoimenpiteitä koskeva täydellinen luettelo, jossa on esitettävä kunkin toimenpiteen osalta myönnetty määrä, jonkin mainitun poikkeuksen nojalla yhteismarkkinoille soveltuva määrä ja takaisin perittävä määrä. Lisäksi Italian on mainitun ajan kuluessa toimitettava asiakirjat, joilla osoitetaan, että sääntöjenvastaisia ja yhteismarkkinoille soveltumattomia tukia on alettu periä tuensaajilta takaisin.

7 artikla

Tämä päätös on osoitettu Italian tasavallalle.

Tehty Brysselissä, 21 päivänä syyskuuta 2005.

Komission puolesta

Neelie KROES

Komission jäsen

LIITE

Komission päätöksen K(2005)2723 soveltamista koskevat tiedot

1 Takaisinperittävän tuen saajien määrä ja tuen kokonaismäärä

1.1 Miten lasketaan yksittäisiltä tuensaajilta takaisin perittävä

- pääoma?
- korko?

1.2 Mikä on sääntöjenvastaisesti kyseisestä ohjelmasta myönnetyn, takaisin perittävän tuen kokonaismäärä (bruttoavustusekvivalenttina, päivitetty...)?

1.3 Kuinka monelta tuensaajalta kyseisestä ohjelmasta myönnettyä sääntöjenvastaista tukea on perittävä takaisin?

2 Toimenpiteet, joista on päätetty tai jotka on jo toteutettu tuen takaisinperimiseksi

2.1 Mistä toimenpiteistä on päätetty ja mitä toimenpiteitä on jo toteutettu, jotta tuki voidaan välittömästi peria tosiasiallisesti takaisin? Mainitkaa toimenpiteiden oikeusperusta.

2.2 Mihin päivämäärään mennessä takaisinperintä on määrä saattaa päätökseen?

3 Yksittäisiä tuensaajia koskevat tiedot

3.1 Ilmoittakaa seuraavassa taulukossa tiedot erikseen kustakin tuensaajasta, jolta tukiohjelmasta myönnettyä sääntöjenvastaista tukea on perittävä takaisin:

Tuensaaja	Sääntöjenvastaisesti myönnetyn tuen määrä (*) Rahayksikkö:.....	Jäljellä oleva tuen määrä (**) Rahayksikkö:.....

(*) tuensaajan käyttöön asetettu määrä (bruttoavustusekvivalenttina)

(**) jäljellä oleva bruttomäärä (ml. korko)